

شمیم بهشت

بررسی و تفسیر استنادهای قرآنی و حدیثی کشف المحجوب
در باب مقامات و احوال عارف

نویسنده:

سمیه محمدی

سرشناسه	محمّدی، سمیه، ۱۳۶۰ دی - Mohammadi, Somaieh
عنوان قراردادی	کشف‌المحجوب، برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور	شمیم بهشت: بررسی و تفسیر استنادهای قرآنی و حدیثی کشف‌المحجوب در باب مقامات و احوال عارف / نویسنده سمیه محمدی.
مشخصات نشر	تهران: ندای کارآفرین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۹۲ ص.
شابک	978-600-482487-3
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۸۷ - ۱۹۰.
زبان	بررسی و تفسیر استنادهای قرآنی و حدیثی کشف‌المحجوب در باب مقامات و احوال عارف.
موضوع	هجوبری، علی بن عثمان، - ۴۶۵ ق. . کشف‌المحجوب -- نقد و تفسیر
موضوع	تفاسیر عرفانی -- قرن ۱۴
موضوع	Qur'an -- Mystical hermeneutics -- 20th century
موضوع	شیعه -- قرن ۱۴
موضوع	Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century
موضوع	عرفان -- تفسیرهای قرآنی
موضوع	Mysticism -- Qur'anic teaching
موضوع	عرفان -- احادیث شیعه
موضوع	Mysticism -- Hadiths (Shiite)
شناسه افزوده	هجوبری، علی بن عثمان، - ۴۶۵ ق. . کشف‌المحجوب، برگزیده، شرح
رده بندی کنگره	BP۱۰۰
رده بندی دیویی	۲۹۷/۱۷۸
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۵۲۸۹۵

شمیم بهشت

بررسی و تفسیر استنادهای قرآنی و حدیثی کشف‌المحجوب در باب مقامات و احوال عارف

سمیه محمدی

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد - طراح جلد: رضا کاوه

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه - نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شابک: ۳-۴۸۷-۴۸۲-۶۰۰-۹۷۸ - قیمت: ۲۸۵۰۰ تومان

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، نبش کوچه انوری، پلاک ۲۹ تلفن: ۰۶۶۴۰۲۷۲۲-

www.NedayeKarafarin.ir - حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

۷		مقدمه
۹		معرفی اثر
۱۱		فصل اول: مقامات عارف در کتاب کشف المحجوب
۱۳		علم
۳۲		فقر
۴۷		صوف
۵۴		مجه
۶۰		فقر و صف
۶۲		ملاص
۶۸		فنا و بقا
۷۳		فصل دوم: افعال عارف در کتاب کشف المحجوب
۷۵		ایثار
۸۲		کرامات
۸۹		طهارت
۹۲		توبه
۹۹		نماز
۱۰۲		زکات
۱۰۵		روزه
۱۱۱		حج
۱۱۶		حج
۱۱۷		صحبت
۱۲۷		خوردن
۱۳۳		راه رفتن
۱۳۷		خواب سفر و حضر
۱۴۲		سخن گفتن و خاموشی
۱۵۳		درخواست

۱۵۶.....	تزویج و تجرید
۱۶۲.....	باب سماع
۱۸۷.....	منابع و مأخذ

www.ketab.ir

مقدمه

دین اسلام حدیث یا سنت را اعتباری عظیم و بهایی بسیار است، زیرا بسیاری از آیات قرآنی مجمل، مطلق و یا عام است و این قول و فعل تقریر پیامبر اکرم (ص) و معرمان است که آن‌ها را بیان می‌کند و مقید و مخصص می‌سازد و مبهمات آن‌ها را روشن می‌گرداند. قرآن مجید، کتاب دینی ماست، معانی و مفاهیم آن در طراش‌ها رده آن از جهات مختلف در حیات فردی و اجتماعی ما تأثیر پنهان و آشکار شده است. یکی از بارزترین موارد این تأثیر، سروده‌های شاعران، نوشته‌های نویسندگان، دبیران است. هر ملتی به سرمایه‌هایی، اعم از مادی و معنوی می‌نازد، یکی از سرمایه‌های جاودانی و افتخار آمیز ما ایرانیان نیز سروده‌های شاعران، سخنوران، نوشته‌های دبیران، تأملات صوفیان، عارفان، اندیشه‌های حکیمان، فیلسوفان و متکلمان ایرانی مسلمان است. همه می‌دانند بسیاری از ابیات و عبارات این بزرگان را «اشاره»، «سمع»، «اقتباس»، «تحلیل آیات»، «قصص»، «تمثیل» های گوناگون این کتاب عزیز و سخنان پیامبر و معصومان تشکیل می‌دهد و همه آن بزرگان در عبارت‌پردازی استدلالات بیان مافی الضمیر خود از این دو سرچشمه (قرآن و حدیث) بهره‌مند شده‌اند، نمونه بارز این نوع نویسندگان هجویری صاحب کشف المحجوب نخستین کتابی که در تصوف به زبان فارسی نوشته شده می‌باشد. پیش از آن مؤلفان بزرگ و معروف صوفیه، مانند ابونصر سراج طوسی، ابوطالب مکی، ابوبکر کلابادی و ابوالقاسم قشیری کتاب‌هایی به رشته تحریر درآورده بودند، اما هجویری بر آن بود که با استفاده از کارهای پیشروان خود، طرح جامعی از نظام تصوف عرضه کند و

مجموعه‌ی عناصری را که برای خواننده خود لازم می‌دید طرح و شرح کند. کشف المحجوب از جهات گوناگون از با ارزش‌ترین متون صوفیانه فارسی است. ارجمندی و بی‌مانندی این کتاب عرفانی را در اقبال دوستداران تصوف به آن به خوبی می‌توان دریافت. شیوه هجویری تلفیقی از اللمع و رساله قشیریه است. مؤسوس تصوف و اثبات صحت مقولات و حقیقت آن نویسنده را ملزم کرده است که در همه جا به منابع اولیه دینی، قرآن و حدیث روی کند و ابواب کتاب خود را به آیات و احادیث زینت دهد و علاوه بر موضوع و منابع که خود به خود استناد به آیات قرآنی و مآثورات اولیاء را ایجاب می‌کرد، ذکر اقوال مشایخ و بزرگان صوفیه نیز در صورت‌های مباحث تصوف آن روز بود و روایت اقوال به صورت اصلی خود نه تنها اصالت و اعتبار آن را تأیید می‌کرد بلکه بر ارزش سخن نیز می‌افزود. مهم‌ترین منبع اصلی نویسنده مانند دیگر مؤلفان بزرگ صوفیه آن بود که منشأ رشت و رسل همه عناصر فکری خود را از حضور در سایه تعلیم قرآن و شریعت معرفی کند.